

УДК 79

DOI <https://doi.org/10.24195/olympicus/2024-3.5>**Гребеніна Анастасія Андріївна**

аспірантка кафедри теорії і

методики фізичного виховання

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

ORCID ID: 0000-0003-4258-2232**Холодов Сергій Анатолійович**

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри фізичної реабілітації,

біології і охорони здоров'я

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет

імені К.Д. Ушинського»

ORCID ID: 0000-0001-5108-3035

ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ДІТЕЙ 5–6 РОКІВ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ З РІЗНИМИ ТИПАМИ ПОСТАВИ

Актуальність проблеми. Фундаментальні зміни, що відбуваються в сучасному культурно-освітньому просторі, суспільні запити і потреби утверджують думку про пріоритет дитинства як найвідповідальнішого періоду становлення особистості. Проблема дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку (ЗПР) гостро постала перед психолого-педагогічною наукою вже давно. Саме в дошкільному віці відбувається становлення особистості дитини, формування її фізичної та духовної культури – основи гармонійного розвитку як краси людської душі та здорового тіла.

Мета дослідження – визначити особливості фізичної підготовленості дітей 5–6 років з ЗПР.

Методи дослідження: аналіз й узагальнення фахової наукової літератури, педагогічне спостереження, фотознімання постви, педагогічне тестування фізичної підготовленості, методи математичної статистики. Дослідження проводилося на базі закладу дошкільної освіти (ясла–садок) м. Бровари «Золота рибка». У дослідженні взяли участь 15 дітей (віком 5–6 років, з них 7 дівчат та 8 хлопчиків).

Встановлено, що середньогрупове значення при виконанні тестової вправи на статичну рівновагу тіла з заплющеними очима складало 2,7 с, і воно було всередині інтервалу між екстремумами 2,1 с та 3,5 с. З розплющеними очима арифметичний центр відзначався у точці 7,31 с, а загалом індивідуальні дані охоплювалися значеннями від 7 с до 7,5 с. Якщо ці дані порівняти з віковими нормами за тестом, можна стверджувати, що жодний з досліджуваних не досягає очікуваних з позицій норми значень, які для дітей 6 років складають 4 с – із заплющеними та 9 с – з відкритими очима.

Дослідження також дозволило визначити, що за виконанням вправи на гнучкість діти загалом мали середній рівень гнучкості, про що свідчать границі розподілу (від 3 до 5 см) та середнє значення у групі ($\bar{x}=4,07$).

Розгляд цих показників окремо у хлопчиків та дівчаток дає змогу встановити, що середні значення показників рівноваги тіла у хлопців були нижчими (на 19,4% із закритими та на 2,83% з відкритими очима), ніж у дівчат. Так саме й за показником гнучкості дівчата мали перевагу, оскільки були здатні на більш глибокий (на 10,2%) прогин хребта.

Аналіз результатів педагогічного тестування рівня фізичної підготовленості дітей 5–6 років із ЗПР показав, що розвиток координаційних здібностей та гнучкості хребта в них не досягає норм для свого віку. Такий висновок однаково притаманний як хлопчикам, так і дівчатам цієї категорії, хоча дівчата виявилися набагато більше здатними утримувати рівновагу тіла, ніж хлопці.

Ключові слова: діти 5–6 років, затримка психічного розвитку, постава, фізична підготовленість, статична рівновага тіла, гнучкість.

Вступ. Соціально-культурні та технічні перетворення сучасного суспільства додають багато проблем у розвиток підростаючого покоління. Зростає кількість дітей з інвалідністю, розширюється перелік чинників, які її провокують. Серед загальних проблем та аномалій розвитку найчисленнішою є категорія дітей групи затримки психічного та фізичного розвитку [1; 2; 7].

Проблема дітей дошкільного віку з затримкою психічного розвитку (ЗПР) гостро постала перед психолого-педагогічною наукою вже давно [3; 6].

Фундаментальні зміни, що відбуваються в сучасному культурно-освітньому просторі, суспільні запити і потреби утворюють думку про пріоритет дитинства як найвідповідальнішого періоду становлення особистості [3; 4]. Саме в дошкільному віці відбувається становлення особистості дитини, формування її фізичної та духовної культури – основи гармонійного розвитку як краси людської душі та здорового тіла [8; 9].

Мета дослідження – визначити особливості фізичної підготовленості дітей 5–6 років з ЗПР.

Матеріали і методи дослідження. Дослідження проводилося на базі закладу дошкільної освіти (ясла–садок) м. Бровари «Золота рибка». У дослідженні взяли участь 15 дітей (віком 5–6 років, з них 7 дівчат та 8 хлопчиків). Діти ходять до інклюзивних груп, мають висновки про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини з ІРЦ центру, на основі яких було виявлено діагноз ЗПР та проблема дітей в формуванні дрібної та загальної моторики. Дослідження були проведені з дотриманням вимог Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації «Етичні принципи медичних досліджень за участю людини у якості об'єкта дослідження».

Аналіз й узагальнення фахової наукової літератури. Педагогічне спостереження застосовувалося для отримання додаткової інформації щодо індивідуальних здібностей дітей, а також для регуляції навантаження під час проведення корекційних занять. Результати, які ми отримували під час педагогічних спостережень, дозволяли коригувати зміст експериментальних педагогічних впливів, ефективніше вирішувати завдання досліджень.

Фотознімання постави є необхідними для проведення засадничого для дослідження огляду сагітального та фронтального профілів постави тіла дітей старшого дошкільного віку [5].

Педагогічне тестування фізичної підготовленості. Педагогічне тестування проводилося для виявлення результатів в рухових тестах. Оцінка координаційних здібностей дітей 5–6 років здійснювалась за тестом Бондаревського – статична рівновага за методикою Бондаревського: учаснику тестування пропонується прийняти стійке положення на одній нозі. Інша нога зігнута, а її п'ята торкається до колінного суглобу опорної ноги, руки на поясі, голова пряма. Необхідно утримати це положення, як можна довше. Реєстрація часу починається після прийняття стійкого положення, а закінчується в момент втрати рівноваги тіла. Результат: визначення часу утримання статичної пози.

Для визначення рівня розвитку гнучкості в хребетному відділі виконувався наступний тест: учасники тестування сідають на гімнастичній лаві з випрямленими ногами без захоплення руками. Вимірювання проводяться канцелярською лінійкою. За командою «Можна!» випробуваний нахиляється вперед і намагається дістати руками ступні ніг. Визначається відстань між пальцями рук і ступнями ніг.

Результат: хороша рухливість – доторкнутися пальцями ступень; середня – відстань між пальцями рук і ступень 10–15 см; низька – відстань більше 15 см.

Під час аналізу емпіричного матеріалу на констатувальному етапі використано такі методи статистичної обробки даних [10]: первинна статистична обробка матеріалів дослідження, дисперсійний та факторний аналіз, а також методи порівняння незалежних вибірок.

У процесі математичної обробки обчислювали такі статистичні характеристики: для опису первинних статистик обчислювалися середнє арифметичне значення (\bar{x}), стандартне відхилення (S), екстремуми (min, max), медіана (Me) та квартилі розподілу (25%, 75%); для перевірки розподілу результатів на нормальність – критерії узгодження Колмогорова-Смирнова та Шапіро – Уїлка; для порівняння результатів дослідження з аналогічними результатами інших авторів – одновибірковий t-коефіцієнт Стюдента або одновибірковий критерій знакових

рангів Вілкоксона (залежно від характеру даних, доступних для порівняння); для порівняння незалежних вибірок U-критерій Манна-Уїтні або t-критерій Стьюдента (залежно від характеру розподілу даних).

Статистичне опрацювання результатів експерименту здійснювалося за допомогою програмного забезпечення IBM SPSS Statistics 21.

Результати. Для вирішення задач нашого дослідження здійснено аналіз 15 медичних карток дітей 5–6 років з ЗПР, який засвідчив наявність в них різні типи порушення постави. В узагальненому вигляді результати такого дослідження відображено в табл. 1.

У рамках педагогічного тестування фізичної підготовленості проводилися два тести. Оцінка координаційних здібностей здійснювалась за тестом Бондаревського на статичну рівновагу тіла.

Окремо визначався час утримання статичної пози із закритими та відкритими очима у секундах. Другий тест застосовано для оцінки рівня розвитку гнучкості в хребетному відділі, результати за яким фіксувалися у вигляді відстані між пальцями рук і ступнями ніг (у см) при прогині хребта уперед з положення сидячи. Первинні статистики та квартилі розподілу цих трьох показників наведено у таблиці 2.

Як бачимо, середньогрупове значення при виконанні тестової вправи на статичну рівновагу тіла з заплющеними очима складало 2,7 с, і воно було всередині інтервалу між екстремумами 2,1 с та 3,5 с. З розплющеними очима арифметичний центр відзначався у точці 7,31 с, а загалом індивідуальні дані охоплювалися значеннями від 7 с до 7,5 с. Якщо ці дані порівняти з віковими нормами за тестом, можна стверджувати, що жодний з досліджуваних не досягає очікуваних з позицій норми значень, які для дітей 6 років складають 4 с – із заплющеними та 9 с – з відкритими очима.

Дослідження також дозволило визначити, що за виконанням вправи на гнучкість діти загалом мали середній рівень гнучкості, про що свідчать границі розподілу (від 3 до 5 см) та середнє значення у групі ($\bar{x}=4,07$). Узагальнюючи ці дані, зафіксуємо той факт, що у порівнянні з відомими нам нормами діти з затримкою психічного розвитку відрізняються низьким рівнем розвитку координаційних здібностей та помірною рухливістю хребта при нахилі уперед. Розгляд цих показників окремо у хлопчиків та дівчаток дає змогу встановити, що середні значення показників рівноваги тіла у хлопців були нижчими (на 19,4% із закритими та на 2,83% з відкритими очима), ніж у дівчат (рис. 1). Так саме й за показником гнучкості дівчата мали перевагу, оскільки були здатні на більш глибокий (на 10,2%) прогин хребта.

Для перевірки статистичної значущості указаних відмінностей звернемося до результатів розрахунку первинних статистичних даних та оцінок достовірності відстаней між ними.

Таблиця 1

Розподіл обстежуваних дітей 5–6 років з ЗПР за типами постави (n=15)

Стать	Кількість осіб	Нормальна постава		Сутулість		Сколіотична постава	
		n	%	n	%	n	%
Дівчатка	7	1	6,6	3	20,1	3	20,1
Хлопчики	8	2	13,3	4	26,6	2	13,3

Таблиця 2

Первинні статистики та квартилі розподілу показників фізичної підготовленості дітей 5–6 років з ЗПР (n=15)

Показники фізичної підготовленості	min	max	\bar{x}	S	Me	25%	75%
Статична рівновага тіла (умови виконання тесту):							
із закритими очима (с)	2,1	3,5	2,75	0,48	2,9	2,3	3,1
з відкритими очима (с)	7	7,5	7,31	0,15	7,3	7,2	7,4
Гнучкість							
Рухливість хребта, см	3	5	4,07	0,8	4	4	5

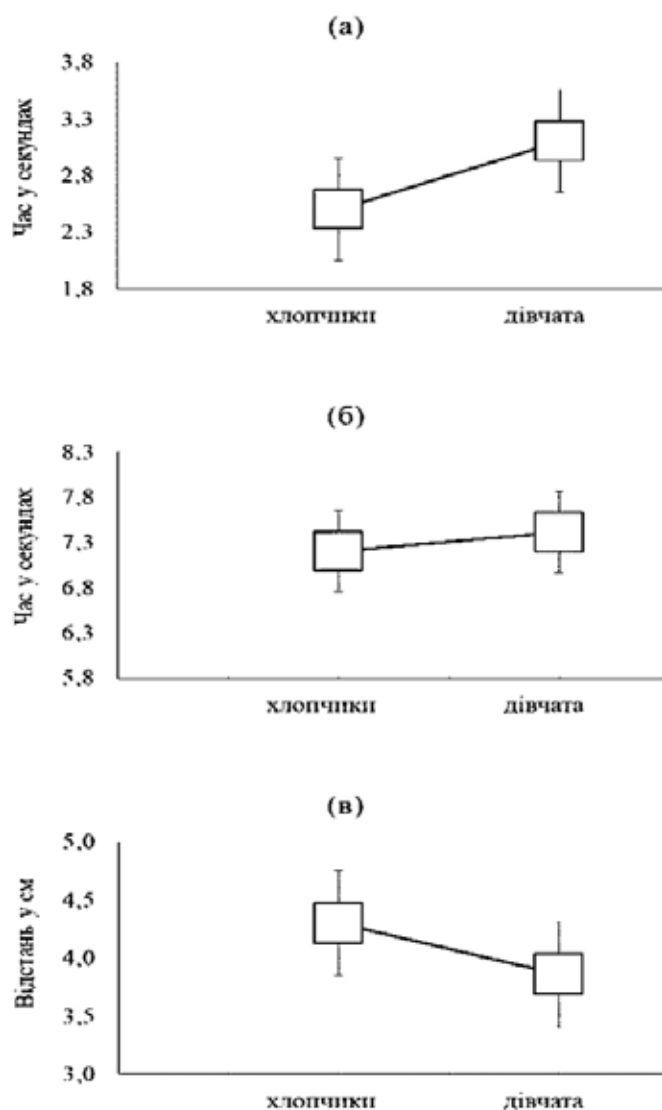

Рис. 1. Середні значення показників фізичної підготовленості хлопців та дівчат 5–6 років з ЗПР за результатами виконання вправ на рівновагу тіла із закритими очима (а), з відкритими очима (б) та тесту на гнучкість (в)

Оскільки за даними перевірки розподілів на нормальність виявлено, що для першого показника більш прийнятним є критерій Манна-Уїтні, а для двох інших – t-критерій Стюдента, то й порівнювати дані ми будемо у першому випадку – за медіанами розподілів, а в другому та третьому – за середніми арифметичними значеннями. Тоді ми отримаємо дані, наведені у таблиці 3.

Ці результати показують, що статистично підтвердженими є міжстатеві відмінності за координаційними здібностями, тобто, про те, що дівчата на 0,7 с довше здатні утримувати рівновагу тіла із заплученими ($p < 0,05$) та на 0,2 с довше – з розплученими очима ($p < 0,01$). Щодо більшої гнучкості дівчат, той факт, що вони можуть прогинатися глибше, так, що відстань між пальцями рук та ніг у них на 0,17 см коротше, ніж у хлопців, цілком може вважатися несуттєвим, оскільки за t-статистикою він не підтверджується ($p > 0,05$). Порівняння дітей з різними типами постави виконувалося окремо для кожної статевої групи, оскільки ці групи відмінні за розвитком координаційних здібностей.

Дисперсійний аналіз показав, що різниці між середніми рангами у типологічних групах не досягали статистичної значущості (табл. 4).

Як бачимо за даними таблиці, у групах дітей з нормальною поставою статична рівновага тіла та гнучкість завжди були кращими, ніж у дітей з різними типами порушень постави. Водночас,

Таблиця 3

Відмінності у показниках фізичної підготовленості між хлопцями та дівчатками 5–6 років з ЗПР (n = 15)

Стать	Статистичні показники	Показники фізичної підготовленості		
		Статична рівновага тіла:		Гнучкість, рухливість хребта (см)
		із закритими очима (с)	з відкритими очима (с)	
Хлопці (n=8)	\bar{x}	2,5	7,2	4,3
	s	0,45	0,12	0,71
	Me	2,3	7,2	4,0
	25%	2,2	7,2	4,0
	75%	2,5	7,3	5,0
Дівчата (n=7)	\bar{x}	3,10	7,41	3,86
	s	0,17	0,09	0,90
	Me	3,0	7,4	4,0
	25%	3,0	7,4	3,0
	75%	3,2	7,5	4,5
Достовірність відмінностей	t	-	3,625	0,931
	U	7	-	-
	p	p<0,05	p<0,01	p>0,05

Примітки: $U_{кр} (7; 8; 0,05)=10$; $t_{кр} (13; 0,01)=3,01$.

Таблиця 4

Результати однофакторного дисперсійного аналізу охватних розмірів тіла у групах хлопців та дівчат 5–6 років з ЗПР з урахуванням типу їхньої постави

Групи	n	Статична рівновага тіла:				Гнучкість, рухливість хребта (см)	
		із закритими очима (с)		із відкритими очима (с)		\bar{x}	СР
		\bar{x}	СР	\bar{x}	СР		
Хлопці (df =2; n=8)							
нормальна постава	2	2,85	5,50	7,1	2,50	3,5	2,25
сутулість	4	2,25	3,38	7,25	5,13	4,5	5,25
сколіотична постава	2	2,45	5,75	7,25	5,25	4,5	5,25
Достовірність відмінностей	χ^2	1,805		1,894		2,7	
	p	p>0,05		p>0,05		p>0,05	
Дівчата (df =2; n=7)							
нормальна постава	1	3,4	7,00	7,5	6,00	3	2,00
сутулість	3	3,03	3,17	7,4	3,67	4	4,33
сколіотична постава	3	3,07	3,83	7,4	3,67	4	4,33
Достовірність відмінностей	χ^2	2,627		1,12		1,12	
	p	p>0,05		p>0,05		p>0,05	

Примітка. $\chi^2_{кр} (2; 0,05)=5,991$.

виявлені міжгрупові різниці не набувають належного рівня статистичної достовірності, а отже, будемо вважати групи тотожними за фізичною підготовленістю.

Висновки. Аналіз результатів педагогічного тестування рівня фізичної підготовленості дітей 5–6 років із ЗПР показало, що розвиток координаційних здібностей та гнучкості хребта у них не досягає норм для свого віку. Такий висновок однаково притаманний як хлопчикам, так і дівчатам цієї категорії, хоча дівчата виявилися набагато більше здатними утримувати рівновагу тіла, ніж хлопці. Відмінності між дітьми з різними типами постави не були статистично значущими.

Література:

1. Альошина А.І. Профілактика й корекція функціональних порушень опорно-рухового апарату дітей та молоді у процесі фізичного виховання: [дисертація]. Київ, 2016. 544 с.

2. Бондар О. М. Корекція функціональних порушень опорно-рухового апарату дітей 5–6 років з урахуванням просторової організації їхнього тіла. [дисертація], Київ, 2009. 205 с.
3. Войтко В. В. Психолого-педагогічний супровід дітей з затримкою психічного розвитку : навч.-метод. посіб. Кропивницький, 2017. 48 с.
4. Гребеніна А., Холодов С. Соматометричні показники дітей 5-6 років з затримкою психічного розвитку. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації*. 2024. №.17 (36). С. 353–360. [https://www.doi.org/10.31652/2071-5285-2024-17\(36\)-353-360](https://www.doi.org/10.31652/2071-5285-2024-17(36)-353-360).
5. Кашуба В., Баканичев О., Холодов С. Контроль стану біогеометричного профілю постави людини у науковому дискурсі досліджень *Молодіжний науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт*. 2019. №. 36. С. 13–21. URL: <https://sportvisnyk.vnu.edu.ua/index.php/sportvisnyk/issue/view/28>.
6. Кротенко В. І. Загальна характеристика дітей із затримкою психічного розвитку. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. №19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. 2014. №. 26. С. 338–341.
7. Носова Н.Л. Превентивна фізична реабілітації дітей дошкільного віку з функціональними порушеннями опорно-рухового апарату. [дисертація]. Київ, 2021. 400 с.
8. Пасічник В., Пітин М., Свістельник І., Ковальчук Л., Цап І., Задорожна О. Ефективність програми фізкультурно-оздоровчих занять із використанням інноваційних ігор у фізичному вихованні дітей 4–5 років. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2023. № 3. С. 73–81.
9. Холодов С., Гребеніна А. Біомеханічна оцінка постави дітей 6–8 років. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації*. 2023. №. 15 (34). С. 487–495. [https://www.doi.org/10.31652/2071-5285-2023-15\(34\)-487-495](https://www.doi.org/10.31652/2071-5285-2023-15(34)-487-495).
10. Kashuba V., Stepanenko O., Byshevets N., Kharchuk O., Savliuk S., Bukhovets B., Grygus I., Napierała M., Skaliy T., Hagner-Derengowska M., Zukow W. Formation of Human Movement and Sports Skills in Processing Sports-pedagogical and Biomedical Data in Masters of Sports. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*, 2020. Vol. 8(5), p. 249–257. <https://www.doi.org/10.13189/saj.2020.080513>.

References:

1. Aloshina, A.I. (2016). Profilaktyka ta korektsiya funktsional'nykh porushen' oporno-rukhovero aparatu ditey ta molodi v protsesi fizychnoho vykhovannya [Prevention and correction of functional disorders of the musculoskeletal system in children and young people during the process of physical training]. [dissertation]. Kiev, 544 p. [in Ukrainian].
2. Bondar, O.M. (2009). Korektsiya funktsional'nykh porushen' oporno-rukhovero aparatu ditey 5–6 rokiv z urakhuvannyam prostorovoyi orhanizatsiyi yikhnoho tila [Correction of functional disorders of the musculoskeletal apparatus of children 5–6 years of age with the improvement of the spatial organization of their body]. [dissertation], Kiev, 205 p. [in Ukrainian].
3. Voitko, V.V. (2017). Psykholoho-pedahohichnyy suprovid ditey iz zatrymkoyu psykhychnoho rozvytku: navch.-metod. posib. [Psychological and pedagogical support for children with suppression of mental development: primary method]. pos_b. Kropyvnytskyi, 48 p. [in Ukrainian].
4. Grebenina A., & Kholodov S. (2024). Somatometrychni pokaznyky ditey 5–6 rokiv iz zatrymkoyu psykhychnoho rozvytku. [Somatometric indicators of children 5-6 years of age with a delay in mental development]. *Physical culture, sports and the health of the nation*. №. 17 (36). pp. 353–360. [https://www.doi.org/10.31652/2071-5285-2024-17\(36\)-353-360](https://www.doi.org/10.31652/2071-5285-2024-17(36)-353-360) [in Ukrainian].
5. Kashuba, V., Bakanichev, O., & Kholodov, S. (2019). Kontrol' stanu bioheometrychnoho profilyu postavy lyudyny u naukovomu dyskursi doslidzhen' [Control of the biogeometric profile of people in the scientific discourse follow-up]. *Youth Science Newsletter of the Volyn National University named after Lesya Ukrainka. Physical training and sports*. №. 36. pp. 13–21. Retrieved from: <https://sportvisnyk.vnu.edu.ua/index.php/sportvisnyk/issue/view/28> [in Ukrainian].
6. Krotenko, V.I. (2014). Zahal'na kharakterystyka ditey iz zatrymkoyu psykhychnoho rozvytku [Negative characteristics of children due to the inhibition of mental development]. *Scientific book of hours of the National Pedagogical University named after M.P. Drahomanov*. No. 19: Corrective pedagogy and special psychology. №. 26. P. 338–341 [in Ukrainian].
7. Nosova, N.L. (2021). Preventyvna fizychna reabilitatsiya ditey doskil'noho viku z funktsional'nymy porushennyamy oporno-rukhovero aparatu [Preventive physical rehabilitation

of preschool children with functional disorders of the musculoskeletal system]. [dissertation]. Kyiv. 400 p. [in Ukrainian].

8. Pasichnyk, V., Petin, M., Svistelnyk, I., Kovalchuk, L., Tsap, I., & Zadorozhna, O. (2023). Efektyvnist' prohramy fizkul'turno-ozdorovchyykh zaynyaty z vykorystannyam innovatsiynykh ihr u fizychnomu vykhovanni ditey 4–5 rokiv [The effectiveness of physical education and health programs to take from the vicissitudes of innovative games in physical education of children 4–5 years old]. *Sports newsletter of the Dnieper region*, 3, 73–81 [in Ukrainian].

9. Kholodov, S., & Grebenina, A. (2023). Biomekhanichna otsinka postavy ditey 6–8 rokiv [Biomechanical assessment of the development of children 6–8 years old]. *Physical culture, sports and national health*. №. 15 (34). P. 487–495. [https://www.doi.org/10.31652/2071-5285-2023-15\(34\)-487-495](https://www.doi.org/10.31652/2071-5285-2023-15(34)-487-495) [in Ukrainian].

10. Kashuba, V., Stepanenko, O., Byshevets, N., Kharchuk, O., Savliuk, S., Bukhovets, B., Grygus, I., Napierała, M., Skaliy, T., Hagner-Derengowska, M., & Zukow, W. (2020). Formation of Human Movement and Sports Skills in Processing Sports-pedagogical and Biomedical Data in Masters of Sports. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*, 8(5), 249–257. <https://www.doi.org/10.13189/saj.2020.080513> [in English].

Hrebenina Anastasiia, Kholodov Serhii

PECULIARITIES OF PHYSICAL FITNESS OF 5–6 YEARS OLD CHILDREN WITH MENTAL RETARDATION WITH DIFFERENT TYPES OF POSTURE

The relevance of the problem. The fundamental changes taking place in the modern cultural and educational space, social demands and needs affirm the idea of the priority of childhood as the most crucial period of personality development. The problem of preschool children with mental retardation (MR) has long been an acute issue for psychological and pedagogical science. It is in preschool age that a child's personality is formed, his or her physical and spiritual culture is shaped – the basis for harmonious development as the beauty of the human soul and healthy body.

The purpose of the study – to determine peculiarities of physical fitness of 5–6 years old children with ASD.

Research methods: analysis and synthesis of professional scientific literature, pedagogical observation, posture photography, pedagogical testing of physical fitness, methods of mathematical statistics. The study was conducted on the basis of the preschool education institution (nursery – kindergarten) in Brovary. Brovary "Golden Fish". The study involved 15 children (aged 5–6 years, including 7 girls and 8 boys).

It was found that the average group value when performing the test exercise for static body balance with closed eyes was 2.7 s, and it was within the interval between the extremes of 2.1 s and 3.5 s. With the eyes open, the arithmetic center was noted at 7.31 s, and in general, the individual data ranged from 7 s to 7.5 s. If these data are compared with the age norms for the test, it can be argued that none of the subjects reaches the expected values from the standpoint of norms, which for children of 6 years old are 4 s with closed eyes and 9 s with open eyes.

The study also made it possible to determine that the children generally had an average level of flexibility during the flexibility exercise, as evidenced by the distribution limits (from 3 to 5 cm) and the average value in the group ($\bar{x}=4,07$).

Consideration of these indicators separately for boys and girls allows us to establish that the average values of body balance indicators in boys were lower (by 19.4% with closed and 2.83% with open eyes) than in girls. Similarly, in terms of flexibility, girls had an advantage, as they were capable of a deeper (10.2%) spinal bend.

The analysis of the results of pedagogical testing of the level of physical fitness of 5–6 year old children with ASD showed that the development of coordination abilities and spinal flexibility does not reach the norms for their age. This conclusion is equally true for both boys and girls in this category, although girls were much more able to maintain body balance than boys.

Key words: children 5–6 years old, mental retardation, posture, physical fitness, static body balance, flexibility.